ŠIBENIK
NAUČNI ODJEK

Narodna „ČUVAJMO JUGOSLAVIJU"

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50 OGLASI PO SNIZ. TARIFI. — Priopćeno po retku D. 10

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEĐELJE
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik. Telefon br. 47
Redakcija za članke i vijesti zatvara se dan prije izlaska redovitog broja.
Čekovni račun Poštanske Štedionice Zagreb br. 38.114

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.—
PRETPLATA MJESEČNO: 12 DINARA
INOSTRANSTVO D 20. - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

GODINA III ŠIBENIK, 21 FEBRUARA 1935 BROJ 184

Madžarska bez građanskih sloboda

Budimpešta, 20 II. Pažnja svih slojeva u Madžarskoj skreće sa spoljno-političkih pitanja na unutrašnje stvari. Madžari, se najzad zaista bude i trljaju oči. Sada tek uviđaju, da su Madžari dok su susjedni narodi živili razumno i radili na svom Madžari ponovo prospavali šesnajst godina. Dnevni list „Pesti Hirlaka", koji za vladine pare od kraja svjetskog rata ogovara susjede, napisao je u uvodnom članku: „Novine u Madžarskoj već godinama moraju računati s time, da će ako budu podvlačile istinu, koja se ne dopada vladi, jednog dana biti pogođene privremenim obustavijanjem ili zabranom izlaženja uopšte.

Sada dolaze na red sudije. Ministar pravde je spremio zakon o disciplinarnom postupku protiv sudija, kojim se vladi pruža mogućnost da kratkim putem po volji šalje sudije u penziju. Zbog toga je izbila uzbuna, sudije protestuju i sam glavni državni tužilac Vargha je oštro ustao protiv tog zakona. Sudije i pravnici u Madžarskoj su jednostavno izvršioci naređenja tajne kontrarevolucionarne diktature i sada vlada želi da se većina sudija i pravnika oslobodi. Sličnim načinom je slomila vlada već sve slojeve inteligencije, slobodnih poziva, ljekare, činovnike, profesore. Univerzitetima su oduzeti i svi ostatci autonomije, organizacije učitelja, profesora i sviju činovnika se nalaze u rukama vladi vjernih lica i moraju slušati centralu sviju nacionalnih udruženja, savez TESZ, koji je u parlamentu optužen zbog neurednog gazdovanja. Slično su podvezani ekonomski život i poljoprivredne organizacije. Kako se pak ničemu ne smije pristupiti od dolje, nego sve mora doći samo na dozvolu „od gore", niko danas u Madžarskoj ne zna, kakve su unutrašnje reforme u pitanju. Konzervativni „Nemzeti Ujsag" je napisao, da su Madžari danas u Evropi posljednji narod, koji se stalno sprema za reforme, ali još ni jednu jedinu nije sproveo. To priznanje treba zabilježiti: narod, koji se hvali „višom" kulturom nego što imaju susjedi, mora danas priznati, da je za svima zaostao i da je posljednji. Susjedi bi mogli današnju veliku unutrašnju krizu Madžarske temeljno iskoristiti pred svjetskom javnosti!

Teška željeznička nesreća dogodila se u Rumunjskoj. Trideset vagona teretnog vlaka iskočila su iz kolosjeka. Ima dosta mrtvih i ranjenih.

Reklame putem radia zabranila je francuska vlada. Zabrana se odnosi na sve radiostanice.

Italija hoće rat

Pariz 20 februara — U talijansko-abesinskom sukobu nepetost još ne popušta. Kako se pouzdano doznaje, mobilizacija se u zemlji nastavlja, tako da nisu samo pozvani pod oružje mladići rodjeni 1911 već i oni od 1910 i 1912.

Jučer je po prvi put talijanska štampa izišla iz rezerve. Tako poluzvanični „Giornale d' Italia" piše da Italija mora u Africi spasiti evropsku civilizaciju i ugled jedne velike nacije. List završava, da nije samo pravo Italije steći nove pozicije i razbistriti situaciju već da je to ujedno i njezina dužnost.

Prema vijestima koje dolaze iz Rima Italija će maknuti situaciju s mrtve točke i time će dokazati da ona ozbiljno i energično misli riješiti nastali sukob, tim više kad u Abesiniji govore o nekoj slabosti Italije.

Istina o japanskom demaršu u Rimu

Tokio 21 februara — Zvanično se potvrđuje vijest da je japanski ambasador u Rimu g. Sugimura učinio demaršu pri talijanskom ministarstvu vanjskih posala zbog držanja Italije spram Abesinije. G. Sugimura je pri tome izrazio svoju nadu u mirno rješenje konflikta. Na kraju je japanski ambasador kazao g. Suvichu: „Imam dužnost da Vam u ime svoje vlade najozbiljnije saopćim, da Japan ima u Abesiniji velike privredne interese i da sa zabrinutošću posmatra dosadašnji tok događjaja".

Japanski list „Asaki" u svojem uvodniku medju ostalim piše: „Sukob je izazvao ogromnu pozornost kod čitave japanske javnosti. Dok Društvo naroda u mandžurskom konfliktu nije bilo sretne ruke zbog raznih okolnosti, nam se čini da u talijansko-abesinskom sukobu namjerno mijenja taktiku jer u ovom potonjem slučaju jedna evropska vlast ugrožava abesinsku samostalnost. Iako su abesinski protesti i tužbe prekrili ženevski zeleni stol to do danas Društvo naroda još nije ništa poduzelo da zaštiti tu nezavisnu afričku državu. Abesinija nije od Ženeve onoliko udaljena kao Mandžurija.

Do sada Japan nije nikada skrivao da u Abesiniji ima svojih političkih i privrednih interesa. Ono što Italija tamo radi izazvalo je u svim japanskim krugovima najveću zabrinutost."

MOSKVA PREMA LONDONU

Moskva 21 februara — Današnje stanovište „Izvestije" prema njemačkom odgovoru Londonu i Parizu, uglavnom se poklapa sa jučerašnjim uvodnikom „Pravde". Dok se ponajviše „Pravda" obraća Parizu, dotle „Izvestija" udaraju na London, gdje medju ostalim ističu: „Ako londonski prodlozi izgube svoju efikasnost pod dojmom njemačkog odgovora, to će svi mirovni napori doživjeti ogromni udarac. Vandehoplovna konvencija iz medju Engleske, Njemačke i Francuske još nikako ne pretstavlja jamstvo za mir i bezbjednost. Naprotiv ta konvencija još više povećava ratnu opasnost jer pušta slobodne ruke njemačkom imperijalizmu. Prema tome potpuna odgovornost leži na vođama engleske vanjske politike, koji pod maskom pacifizma podupiru položaje rušitelja mira.

Znali smo da Engleska nije onako raspoložena prema Francuskoj kako se to inače piše i misli i zato se čudimo Francuskoj koja pokušava da pridobije Englesku za onakove plaćuove, koji u svojim osnovima, dolaze u sukob sa engleskom sebičnošću".

Krvavi sukob u Slavoniji

Beograd 20 februara — U selu Sibinju, kotar Slavonski Brod 17 o. m. uslijed jednog teškog izgreda žandarmerijska je patrola uhapsila tri lica. Odmah zatim jedna grupa seljaka potstreknuta nekolicinom lica poznatih radi svojih ranijih izgreda, zahtijevala je od žandarmerijske patrole da pritvorena lica pusti. Povodom ovakovog postupka ove grupe seljaka zandarmerija je pritvorila kolovođe ovog nereda.

Medjutim dva dana poslije oveća grupa seljaka iz Sibinja i Aadrijevaca krenula je da od vlasti bezobzirno zahtijeva da pritvorena lica puste na slobodu.

Kad je žandarmerijski oficir izišao pred masu i naredio da se raziđe, navalio je na njega jedan naoružan čovjek i htio ga napasti. Videći žandarmi da je život njihova starešine u opasnosti, to su ga po dužnosti zaštitili i napadača oborili.

Dok se to dogadjalo ispaljeno je iz mase nekoliko oštrih hitaca, pri čemu su dva žandarma ranjena.

Žandari su na to u smislu propisa otvorili vatru na masu i rastjerali je uspostavivši tako red.

Na mjestu dogadjaja ima 7 mrtvih i 6 ranjenih Odmah zatim došla je sudska komisija radi najstrožijeg izvidjaja.

Obnovljen proces protiv Hauptmana

Flemington 21 februara — Apelacija je usvojila predlog da se obnovi proces protiv Bruna Hauptmanna ubice Lindberghova djeteta. Čitavi će se proces iznova voditi. Otkazan je i rok od 18 marta, za koji je dan bilo predvidjeno pogubljenje Hauptmanna.

Rooseveltova pobjeda

Washington 21 februara — Kako je već javljeno Vrhovni sud u USA donio je odluku da je Rooseveltova odluka o ukidanju zlatne klauzule u saglasnosti sa ustavom. Ovo se smatra kao najveća pobjeda koju je Roosevelt odnio od svog dolaska u Bijelu Kuću.

Ta presuda je u vezi s time što je taj najviši američki sud, koji tumači američki ustav, imao da odluči da li je američka vlada svojim dosadašnjim valutarnim mjerama povrijedila ustav ili ne.

Da je presuda glasila da je ovim mjerama vlada zaista povrijedila američki ustav, onda bi se dovelo u pitanje i zakonitost svih ostalih finansijskih i privrednih mjera vlade Roosevelta.

Neobična operacija srca u Kalinjinu

Moskva. — U gradu Kalinjinu je ljekar mjesnog instituta za fizikalno liječenje dr. Avramov izvršio smjelu operaciju na smrtno ranjenom radniku V. Davidovu. Dr. Avramov je otvorio grudni koš samrtniku, zašio mu je srce i ujedno izvršio transfuziju krvi. Ta neobična operacija je krasno uspjela. Rana je zarasla, izljeći la se i Davidov naglo ozdravlja.

Garantna pisma i uložne knjižice kao kaucija

G. Ministar finansija svojim riješenjem ovlastio je državnu hipotekarnu banku, Poštansku štedionicu i njihove filijale, da mogu izdavati garantna pisma, koja će služiti kao kaucija prema odredbama § 64 Zakona o radnjama. Isto će se tako primati i uložne knjižice ovih ustanova kao kaucija u smislu §-a 64 Zakona o radnjama.

Bivšim američkam ambasadorom u Londonu Melonu, nekadanjem ministru finansija sudi se sads pred sudom u Pitsburgu radi dugovanja poreza u visini od 3 mil. dolara.

Odbrana u Sovjetskom budžetu

— Izdatci na Crvenu armadu —

1934 godine je došlo do velikih promjena u sovjetskom budžetu i to u onom njegovom dijelu, koji je određen za pokriće rashoda na odbranu. Razmjere tih promjena ćemo još jasnije vidjeti ako spomenemo, da su u projektu budžeta za 1934 godinu izdatci na crvenu armadu i na odbranu države provideni sumom od 1.665 miliona rubalja, ali izdatci te godine su iznosili stvarno 5 milijardi rubalja, to jest tri puta više, nego što je budžetu bilo predviđeno.

O uzrocima tog strašnog porasta izdatka na odbranu države je na prvoj sjednici Centralnog izvršnog komiteta SSSR referisao komesar finansija G. F. Grinjko.

„Taj porast budžetskih pozicija za odbranu u budžetu za 1934 godinu — rekao je Grinjko — možemo protumačiti s tri okolnosti:

1.) spremajući se za ukidanje sistema cedulja i brineći se za zavađenje regulernih prilika u pogledu cjena unutar sovjetske državne privrede, već 1934 godine smo djelimice podigli dosadašnje neobično niske cjene hrane i drugog materijala, liferovanog za snabdivanje crvene armade. 1935 godine je učinjen dalji korak da podizanje tih cijena i crvena armada je u tom pogledu izjednačena sa svima ostalim državnim potrošačima. S time u vezi je budžet za odbranu zemlje za 1935 godinu još povećan prema 1934 godini, tako da ove godine iznosi 6.5 milijardi rubalja, što pretstavlja 10 posto čitavog sovjetskog budžeta.

2.) Porast stavaka određenih za komesarijat odbrane 1934 i 1935 godine se tumači znatnim povećanjem crvene armede tih godina na 940.000 momaka i s time skopčanim troškovima oko izdržavanja personalnog sastava armade, kao i nakadnim proširenjem plana za izgradnju ubikacija za armadu. Komesarijat narodne odbrane je podnio komesarijatu finansija zahtjev za asignaciju novih sredstava, da bi se mogle podizati nove kasarne i da se poboljšaju stambeni uslovi novih djelova armade. Tim zahtjevima se moralo izaći u susret.

Povećanje kredita 1934 godine za stvari vojničke odbrane možemo protumačiti i uspješnom realizacijom plana u teškoj industriji, što se tiče tehničkih porudžbina za armadu i flotu.

Vama je iz referata komesara teške industrije Ordžonikidzen kao i iz referata zamjenika komesara narodne odbrane Tuhačevskog poznato — rekao je dalje komesar finansija Grinjko, — da je teška industrija Sovjetskog Saveza pored toga što je ispunila plan u 1934 godini ispunila potpuno i plan za liferaciju tehničke opreme za armadu. Među tom tehničkom opremom 1934 godine liferovani su i razni produkti za armadu i flotu, koji su prema planu trebali duže vremena, ali koji su se morali platiti još 1934 godine. Pri tom treba primjetiti, da je komesarijat teške industrije, koji je uspješno ispunio plan tehničkih porudžbina, donekle podigao cjene, za koje su porudžbine bile zaključene. S obzirom na to se moralo saglasno s razvitkom u 1934 g. pružiti donekle veći kredit, nego što je u budžetu predviđeno.

B. Bakotić

Delikatese, - Kolonijale, - Specijalitete

SIBENIK

Konkurentne cijene. Prvorazred. roba.

OD I. MARTA SNIZIĆE SE SVE ŽELJEZNIČKE TARIFE ZA 28 POSTO

U nizu mjera, koje vlada g. B. Jevtića preduzima u sprovođenju svoje privredne politike, ministar saobraćaja pristupio je tarifskoj reformi putničkog saobraćaja, u cilju da s jedne strane olakša putovanje željeznicom a s druge poveća opšti, a naročito turistički saobraćaj u zemlji. Istovremeno je sproveo i reformu u pogledu prevoza prtljaga putnika kao i prevoza ekspresne robe. Te reforme, koje stupaju na snagu 1. marta o. g. odnese se u prvom redu na prevozne cijene kod kojih je sprovedeno opšte sniženje, kao i na preduzimanje drugih tarifskih mjera koje će zadovoljiti potrebe naroda za putovanjem bilo u poslovne bilo u turističke svrhe.

Sniženje kod putničkih vozova iznosi 28 posto.

Sniženje vozarine za putnički prtljag doprinjeće olakšanju putovanja pošto će se u buduće jedan dio putnika moći riješiti da svoj prtljag uz plaćanje podnošljive cijene predaje željeznici na prevoz, od čega će i željeznica imati svoju korist, jer će bar za jedan dio prtljaga, koji je do sada vozila bezplatno, dobijati izvjesnu naknadu. Također se kod ekspresne robe sa sigurnošću može računati, da će sniženje prevozne cijene znatno oživjeti prevoz te robe.

Od navedenih reformi, izmjena cina za prevoz putnika po svojoj prirodi najviše interesuje širu javnost, stoga je potrebno da se ona, bar u glavnim crtama, već sada obavijesti o obimu sniženja.

Sniženje iznosi kod putničkih vozova oko 28 posto. Time će se nove vozne cijene svesti od prilike na visinu današnjih konkurentnih voznih cijena, koje su prilikom povišenja tarife u novembru 1933 godine uvedene u izvjesnim relacijama, ugroženim od konkurencije drugih prevoznih sredstava, i koje su, kako u pogledu porasta broja putnika, (prosječno za 30 posto), tako i u pogledu porasta željezničkih prihoda) prosječno za 28 posto), pokazale vrlo dobre rezultate.

Analognim mjerama sprovedeno je i sniženje voznih cijena za brze vozove. Dalje pojevtinjavanje putovanja postignuto je smanjivanjem zona za relacije do 100 km tj. za one relacije gdje je saobraćaj najjači. Od 1 marta će se, naime u relacijama do 50 kilometara platiti vozna cijena za pojedine faktički preputovane kilometre a u relacijama od 51—100 km vozna cijena za svakih pet kilometara, kao što je do sada bilo. I u pogledu srazmjera između cijena za pojedine kolske klase učinjena je važna izmjena, tako da će se putnici, koji traže udobnije putovanje, lakše moći koristiti višim klasama.

Za unapređenje turizma

Kao što je već napomenuto naprijed, turizam pretstavlja vrlo važnu granu naše nacionalne privrede. Stoga se jedan od prvih zadataka reforme putničke tarife mora sastojati u daljem razvijanju i jačanju turističkog saobraćaja, i to kako u unutrašnjosti tako, i naročito, saobraćaj iz inostranstva, pošto je naša zemlja zahvaljujući svojim prirodnim ljepotama i smišljenoj, iako još nedovoljno razvijenoj propagandi, već stupila u red onih zemalja za koje se strani putnički svijet počeo interesovati. Ova činjenica nalaže nam dužnost da to interesovanje iskoristimo u opštem državno-političkom a još većma u sopstvenom interesu i da unapređivanjem turizma doprinesemo povećanju putničkog saobraćaja. Povećanje broja turista bez sumnje je od koristi za željezničke prihode, a ukoliko su u pitanju putnici iz inostranstvâ, od povećanja imaće, zbog priliva stranog novca, svoju korist i opšta naša privredna stvar.

Stoga je još kod prvih mjera koje su preduzete za poboljšanje saobraćaja, naročita pažnja obraćena tarifskim odredbama koje ima da služe jačanju i unapredjenju turizma. Međutim odredbama ima se kao najvažnije svakako smatrati povlastica koja je namijenjena posjeticima, naše jadranske obale, naših ljekovitih banja, visinskih vazdušnih banja i jezerskih mjesta. Međutim, ova povlastica u današnjem obimu kao i zbog svoje komplikovanosti, ne odgovara u dovoljnoj mjeri svome zadatku. Stoga sam izvršio radikalnu izmjenu povlastice tako da će se u buduće svaki putnik koji je doputovao u povlašćeno mjesto, sa kupljenom cijelom voznom kartom po normalnoj voznoj cijeni i koji je tamo probavio najmanje 10 dana, moći besplatno vratiti bez obzira na doba godine.

Drugim riječima, u buduće će otpasti dosadanje nejednako tretiranje putnika prema mjesecu njihovog boravka jer će putnici kroz cijelu godinu uživati besplatan povratak. Koliku olakšicu pretstavlja ova izmjena, u vezi sa opštim sniženjem voznih cijena, za naš i strani svijet, koji putuje na primjer na naše more, može se vidjeti iz primjera, da će putovanje od Beograda na ljetovanje u Dubrovnik u III. klase za odlazak i povratak stajati dinara 232.50 (umjesto današnjih 437.25) a u drugoj klasi 349 (umjesto današnjih 765.75). Ili putovanje iz Beograda u Split u trećoj klasi bez voza stajaće za odlazak i povratak 317.50 (umjesto 582), a u II klasi istog voza 476.50 (umjesto današnjih 1018.50 dinara).

U smislu prednjih načela i izlaganja ja ću nastaviti rad u cilju da se ostale odredbe putničke tarife saobraze današnjim potrebama saobraćaja i turizma tako da će i ta tarifa postati korisno sredstvo za jačanje naše narodne privrede.

Ukidanje I. klase na putničkim vozovima

Uporedo sa spuštanjem tarifa za putnički saobraćaj izvršiće se i reorganizacija putničkih vozova u cilju smanjenja troškova eksploatacije. Među te mjere spada i ukidanje I. klase kod putničkih vozova na normalnom kolosjeku, jer su se tom klasom do sada u glavnom vozili samo oni, koji su imali besplatne karte. Prva klasa zadržava se samo kod onih vozova koji imaju međunarodne veze i koji tu klasu moraju imati prema zaključenim međunarodnim sporazumima.

Isto tako ukida se i II. klasa kod normalnog i uzanog kolosjeka kod vozova na kratkim relacijama kao i kod teretnih vozova koji prevlače putnike.

Gostiona »Zagreb«

u ŠIBENIKU

Na obali *nanovo uređena. U svako doba topla i hladna jela domaće i strane kuhinje. Prvorazredna vina, cijene umjerene. Primaju se abonenti uz vrlo umjerene cijene. Preporuča se Franja Zuljan*

INOSTRANSTVO O NAMA:

Privredna politika Jugoslavije

„Münchener Neueste Nachrichten" donosi iz Beograda dopis, u kome se kaže, da poslije perioda stagnacije i pasivnosti financijsku politiku Jugoslavije karakteriše sada svježina, koja je novom ministru financija g. dru M. Stojadinoviću donijela časnu titulu „jugoslovenskog dr Schächta", i to sa pravom, ne samo zbog toga što između pojedinih mjera dr Stojadinovića i dr Schachta mogu ovdje ondje da se povuku paralele, već prije svega zbog toga, što je dr Stojadinović pravilno shvatio psihološke faktore čisto fiskalne politike, te zbog toga skrenuo od politike svojih prethodnika. Dr Stojadinović stavio je financijsku politiku u službu privredne obnove koja automatski mora da koristi i državnim financijama. Nove mjere ministra financija dr Stojadinovića nisu ostale bez rezultata. Vraćaju se povjerenje i nada u poboljšanje privrednih prilika. Nestalo je letargije. Bez pretjerivanja može se tvrditi, da je Jugoslavija učinila sve da savlada privrednu krizu: Dr Stojadinović odista je „jugoslavenski dr Schacht", kao što ga je nazvalo beogradsko „Vreme".

Novo vodstvo u privr. Jugoslavije

„Wiener Neueste Nachrichten" donosi u svojoj privrednoj rubrici izvještaj iz Beograda o privrednom stanju u Jugoslaviji. U tome izvještaju kaže se, da novi jugoslavenski ministar financija dr Stojadinović, kome treba zahvaliti za faktično stabilizovanje dinara, uživa puno povjerenje privrednih krugova u Jugoslaviji. Dosadašnje mjere, koje je preduzeo dr Stojadinović, znače neposrednu olakšicu za jugoslavensku privredu.

Glavni zadatak jugoslavenske privredne politike trebà tražiti u pitanju poboljšanja kupovne snage Jugoslavije, i zbog toga će se jugoslavenska vlada truditi da olakša dosadašnje fiskalne namete.

Službeni tečaj stranih valuta

Ministarstvo financija je radi ispravnog pobiranja pristojba po zakonu o pristojbama odlukom od 5 februara ponovno odredilo službene tečajeve za zlato i strane valute. Ovi službeni tečajevi, koji važe od 15 februara o. god., sadrže u sebi već uračunat „prim" od 28.5 posto tako, da taj „prim" ne treba više dodavati tečajevima, kao u dosadašnjim službenim tečajevima.

Prema ovoj odluci vrijede od 15 o. mj. ovi službeni tečajevi: napoleondor 281 Din, jedna zlatna turska lira 320 Din, jedna engleska funta 216 Din, američki dolar 44, kanadski dolar 44.50, njemačka zlatna marka 17.60, poljski zlot 8.30, austrijski šiling 8·15, belga 10.20, pengo 10, brazilski milreis 6.80, egipatska funta 221.50, urugvajski pezos 16.50, argentinski pezos 11.20, turska papirnata lira 35.20, albanski frank 14, zlatni francuski ili švicarski franak 14.25, francuski franak 2.8950, talijanska lira 3.7450, nizozemski gulden 29.6150, bugarski lev 0.50, rumunjski lej 0.43, danska kruna 9.56, švedska kruna 11.05, norveška kruna 10.76, španjolska pezeta 5.98, grčka drahma 0.41, čehoslovačka kruna 1.83, finska marka 0.95 i lotiški lat 13.25 dinara.

GRADSKE VIJESTI

KINO „BALKAN" prikazuje u četvrtak veliki šlager iz života avijatičara „Sinovi neba".

Dolazi! Veličanstveno djelo „Boj kod Čušime".

TESLA Tonkino prikazuje u nedjelju grandiozni velefilm: „Ljubavi je kraj". Paula Wessly i Willy Forst.

Uspjeh g. Dr. P. Trifunovića

Naš sugradjanin g. Dr. Petar Trifunović, šahovski majstor, održao je u Zagrebu simultanku sa 25 igrača, članova kluba Urania. Od svih igara g. Dr Trifunović nije izgubio ni jednu, jedna je nerješena, a sve ostale je dobio.

I prilikom ove simultanke gosp. Dr. Trifunović je potvrdio svoju visoku klasu, te smo uvjereni da će sa ovakovim uspjesima i nadalje nastaviti.

Kradja novca

U svoje vrijeme javili smo bili nestanak muzičara Ribina Valentina, člana kapele koja je tada bila kod „Krke". Poslije njegovog nestanka kružile su razne verzije pa se čak pomišljalo i da je izvršio samoubistvo.

Medjutim on se poslije nekog vremena javio iz Novog Sada. G.dja Zadravec Marija kod koje je Valentin stanovao odmah posle njegovog odlaska, prijavila je policiji da joj je nestalo 1600 din. u gotovom novcu. Policija je povela istragu po ovoj stvari i prije 4 dana je Valentin dopraćen u Šibenik, pa je na saslušanju zbunjen unakrsnim pitanjima, priznao kradju.

Odmah je protiv njega poveden kazneni postupak i predan je državnom tužiocu. Sve njegove stvari, kao i instrumenti zaplijenjeni su, radi eventualnog namirenja oštećene.

NARODNA ŽENSKA ZADRUGA U Šibeniku, javlja svojim članicama i prijateljima da u nedjelju, dana 24 t. m. u 5 sati popodne priredjuje u svojim prostorijama društveno veče uz čaj i tombolu.

G. ANTE DUNKIĆ naš sugrađanin promoviran je na zagrebačkom univerzitetu za doktora prave. Čestitamo!

Čajanka Akademskog kluba

U subotu uveče u 21 sat priređuje Jugoslovenski Akademski klub čajanku u prostorijama hotela „Krke". Svirače popularni studentski jazz „Mladen". Ulaznica dobrovoljni doprinos.

Naši akademičari koji u zadnje vrijeme pokazuju veliku aktivnost, pružaju publici prigodu, da se sa minimalnom ulaznicom dobro provede i imajući u vidu da su čajanke Akademskog kluba uvijek najbolje uspjevale. U isto vrijeme svojim prilogom posjetioci će doprinjeti ostvarenju brojnih kulturnih priredba, koje ima u zamisli ovaj agilan klub.

Posjetite priredbu naših akademičara, i potpomognite ih u njihovoj lijepoj akciji, pokazujući time da imate razumjevanja za njihov agilan rad.

JUG. RADNIČKI SPORTSKI KLUB „ŠIBENIK" održaće svoju glavnu godišnju skupštinu dne 24 II. u 10 sati prije podne u društvenim prostorijama (kuća Montanari.)

IZ REDAKCIJE. Pozivaju se i umoljavaju sva šibenska kulturna, humana i staleška društva, ustanove i udruženja — da svoje vijesti, od interesa za javnost i članove, dostavljaju redakciji „Narodne Tribune" pismeno i telefonski.

Teške prilike u našoj općini

Intervencije predsjednika u Beogradu

Kako smo već javili u prošlom broju, pretsjednik Gradskog poglavarstva g. Dr Slavko Grubišić vratio se iz Beograda gdje je bio radi uravnoteženja ovogodišnjeg općinskog proračuna. Tom pitanju je sadašnja općinska uprava posvetila najveću pažnju smatrajući da će donošenje jednog realnog proračuna, pa ma i tako skučenog, značiti prvi korak ka sanaciji općinskih finansijskih prilika. Potrebno je bilo da se najzad jednom pogleda otvoreno u oči svim teškoćama, jer se samo na taj način moglo zaustaviti rušenje.

Predlog ovoga budžeta pokazuje veći deficit. Premda su rashodi minimalni, [t. j. samo oni koji su zakonom propisani], ipak se ovi ne mogu pokriti sadašnjim redovnim prihodima. Prihodi se pak ne daju povisiti s jedne strane, jer je to nemoguće u ovim teškim prilikama, a s druge strane jer i vlasti to ne dozvoljava. Prema tome diferenca može ostat jedino intervencijom države. O svemu tome detaljno se raspravilo i ovako zaključilo na sjednici općinskog finansijskog odbora, koja je održana prije predsjednikovog puta u Beograd.

Kako smo informirani, pretsjednik je u Beogradu posjetio gg. ministre unutrašnjih djela i finansija i tražio je, da država isplati bar jedan dio od onoga što općini duguje po ugovoru sa „La Dalmatienne", a s druge strane da se općina oslobodi uzdržavanja gradske policije.

U Beogradu se našao i ban Primorske banovine g. Dr. Jablanović, koji se opet svesrdno zauzeo zauzeo za stvar Šibenika i predsjedniku mnogo pomogao, pokazujući time još jednom svoju dobru volju da Šibeniku u granicama mogućnosti pomogne.

G. g. ministrima i referentima izložene su potrebe našeg grada u svim detaljima. Kako nas uvjerava g. predsjednik prema dobijenim obećanjima ima mnogo nade da će se stvari kroz najkraće vrijeme povoljno rješiti. Do toga vremena, prema odobrenju, odgodiće se i donošenje budžeta. Samim tim odgađa se i sklapanje zajma kod Suzora u Zagrebu, jer je i on, radi osiguranja anuiteta, vezan na realni proračun.

Iz razgovora sa g. predsjednikom dobije se utisak, da ima mnogo nade, da će nadležni uvidjeti potrebe šibenske općine, koje su vrlo velike i stare. Ako se ova stvar nebi završila brzo, intervencija države dočiće u puno nezgodnijoj situaciji, jer će deficit, koji se nemože izbjeći, danas ili sutra doći sam po sebi do izražaja.

Naravno da donošenjem realnog proračuna za redovne rashode nije sve riješeno, ali bi se time bilo učinjeno ono najnužnije. Na taj način dobilo bi se vremena da se misli i na druge, mnoge i teške probleme. Tu u prvom redu pitanje starih dugova, pitanje teških obveza općine po novom zakonu o gradskim općinama i t. d.

Potpomažite akciju

mjesnog gradskog odbora Socijalne Skrbi

Gradnja zgrade za smještaj Poreske uprave

Ministarstvo finansija odobrilo je potreban kredit iz fonda za javne radove, za izgradnju jedne zgrade u kojoj bi se smjestila Poreska uprava i sva ona nadležtva koja se nalaze u staroj zgradi kod ribarnice. Tim povodom je jučer boravio u Šibeniku g. Birimiša, savjetnik finansijske direkcije u Splitu, pošto prema zahtjevu Ministarstva finansija šibenska općina u roku **od 15 dana** mora staviti potreban teren za novogradnju na raspoloženje.

Koliko nam je poznato naša općina nema mnogo terena na dobrom položaju t. j. u samom gradu. Ali imajući u vidu važnost ove ustanove i njenu neprestanu vezu sa narodom, na svaki način morao bi joj se dati jedan lijep položaj. Mislimo da bi najsretnije rješenje bilo kada bi općina ustupila za ovu svrhu jedan dio svoga terena kod parka Kralja Aleksandra. Kako je ovaj teren dosta velik, na njemu se može komotno izgraditi i ova zgrada, kao i zgrada za osnovne škole. Ponavljamo da bi ova novogradnja morala bezuslovno imati lijepi položaj, jer se u nju smještaju ustanove koje su u neprestanom dodiru i sa narodom iz okolice.

Podizanjem ove zgrade oslobodila bi se stara zgrada (vlasništvo državnog erara) u kojoj su smještene sada ove ustanove, te bi se na taj način mogla ista upotrebiti za smještaj kancelarija vojske ili mornarice (kao što se jednom već govorilo) razumije se sa jednom temeljitom popravkom eventualno u vlastitoj režiji.

Kao što vidimo, izgleda da se ovoga puta nije zaboravilo na Šibenik, te je i njemu najzad ukazana pažnja. Do nas građana sada stoji da ovu stvar potpomognemo kako bi se u određeno vrijeme privela kraju. Imamo dovoljno gorkog iskustva sa gradnjom carinarnice i gimnazije, kada su pojedinci zbog netrpeljivosti i ličnih interesa svojim neumjesnim primjedbama, i na razne druge načine, ometali pravilan i brz tok stvari. Vidjeli smo da od ovoga trpi najviše naš grad, a preko njega i mi svi, te zato svim silama i bez obzira na stranačku pripadnost, potpomognimo ovu stvar, jer ćemo na taj način najviše učiniti za dobrobit grada. Odbacimo intrige i maske dobronamjernosti pod koje se obično ovakove stvari i zavlače, te prionimo poslu jer ćemo od toga i mati svi koristi. Uvjereni smo da će se ove naše riječi pravilno shvatiti i da će svaki savjestan građanin nastojati da u granicama svojih moći potpomogne i ubrza ovaj lijepi posao za korist svoga grada.

U Kafani-Restauraciji
„ASTORIJA"
stigao je prvorazredni velegradski kvartet
piano, violin, cello i jazz

Priopćeno*)

(Otvoreno pismo)

Uredništvu „Svijesti" Šibenik

U broju 4 od 18 februara 1935 g. na strani 4 izišao je članak u rubrici „*Kroz Torkul*": Tvornica anonimnih pisama d. d. u kojem se pored ostalog kaže: „čije je principal kažu jedan apotekar" i da je djelatnost ove vrsti industrije sada u velike proširena u našem gradu, jer je ovih dana osnovana i podružnica.

Kako su potpisani apotekari u Šibeniku i po tom članak cilja na jednoga od njih, pozivamo odnosnog anonimnog pisca da istupi svojim punim imenom i da kaže na koga je od nas apotekara aludirao da mu poslije toga damo prilike da pred nadležnim sudom dokaže istinitost svoje tvrdnje i da time poštedi odgovornog urednika „*Svijesti*" od postupka zbog klevete.

Šibenik, dne 19 februara 1935.

Ph. Mr. Vilko Beroš v. r.
Ph. Mr. Ivo Crljenko v. r.
Ph. Mr. Božo Milošević v. r.
Ph. Mr. Ljubomir Montana v. r.

*) Za članke pod ovom rubrikom uredništvo ne odgovara.

Sokolsko društvo Šibenik

Čuvajte Jugoslaviju!

Sokolskom društvu Šibenik doprinijeli su slijedeći obol mjesto ovogodišnjeg plesa: sledeća braća:

Po dinara 200.— P. Kovačev, Stipe Šare, A. Šupuk i sin.

Po dinara 100.— Matavulj G. S., Josip Tarle, Dr Dominis J., Lj. Montana, Bučić Jerko, Gojanović Rade, Pet. Kolombo, Delfin J.

Po dinara 50.— Gojanović I., Jadronja M., Tarle S., Relja M., Dr. Ježina K., Iljadica Braća, Frua A., Krekić Dr A., Malešević Dr B., A. Marušić, Vukorepa A., Grubišić J., Bakotić B.

Po dinara 30.— Protega M., Anvailer A., Bedrica A., Belamarić J., Berger B., Maričić S., Komesarović P., Merlak B., Kapitanović J., Trinajestić V., Baica A.

Po dinara 20.— Protega Braća, Fantulin A., Marenzi Ines, Inchiostri R., Smoljanović D., Einzi D., Žigon A., Strkalj K., Strenja A., Peran J., Ukić M., Antunac N., Relja i Drug, Čala I., Vicić J., Ljubičić ing. J., Senjanović I., Oštrić G., Marinić M., Friganović M., Dorčić K., Žaja I.

Po 15.— Novaković V.

Po 10.— Kovač F., Merlak Mirko, Zehetner J., Stiglić I., Sizgoreo M.

Po 5 — Bujas V., Silov J., Mirković Z.

Zdravo!
Neka je slava Viteškom Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju!

Uprava.

Najvažnije radio emisije

Četvrtak:

21 *Milano* „Adriana Lecouvreur" — 19·30 *Prag* „Dalibor" od Smetane — 20.45 *Rim* koncertno veče — 22.05 *Wien* Orgulje.

Petak:

20·— *Sottens* „Arležanka" od Bizeta — 21 *Milano* „Božij Te Deum" od Haendela prigodom 250 g. rodj. kompozitora — 20·15 *Varšava* Chopniov festival Vars. filh.

Pretstojništvo gradske policije

izdalo je slijedeću

Naredbu

Zabranjuje se svakom vlasniku lokala konobe iznajmljivanje iste u svrhu točenja pića, dok najmoprimac ne iskaže se valjanom dozvolom za obavljanje ovog posla, izdanom po prvostepenoj opšte upravnoj vlasti Sreskom načelstvu.

Prekršitelj ove naredbe biće — pored ostalih prekršaja pozvan radi nepoštovanja uredovnog naloga — na odgovornost, i u smislu propisa člana 69 cit. Zakona kažnjen sa novčanom globom od 10 do 500 dinara, odnosno u slučaju nenaplativosti za zatvorom od 1 do 10 dana.

Ova naredba stupa odmah na snagu.

Nove turističke pruge Jadranske i Dubrovačke plovidbe

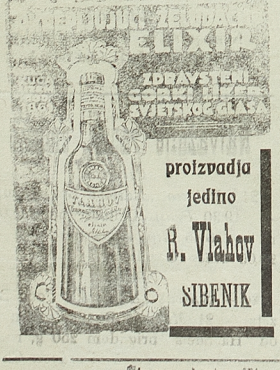
Nastupom nove ljetne sezone stupaju na snagu novi plovidbeni redovi na našim parobrodskim linijama. Kod parobrodskih društava ima više izmjena. Tako u programu novog plovidbenog reda „Dubrovačke plovidbe" osim redovitih pruga koje ostaju uglavnom neizmjenjene, predvidjena je izletnička pruga „Kumanovo" iz Venecije do Kotora sa ticanjem svih interesantnih mjesta na našem Jadranu. Osim ove pruge predvidja se još jedna koja bi išla od Sušaka subotom u 4 sata poslije podne sa ticanjem Črikvenice, Raba i Šibenika, Solita, Dubrovnika i Drača. Ova pruga je naročito interesantna za turiste koji žele da u kratkom izletu obidju prijestolni grad Albanije Tiranu. Jadranska plovidba u svom novom plovidbenom redu predvidja pored dosadasnjih i jednu novu pruga za Grčku, kao i jednu novu za Crno more i Carigrad. Brze pruge Jadranske plovidbe ostaju uglavnom iste kao i do sada. Jadranska plovidba predvidja i neke stanovite izmjene u lokalnim prugama manjeg značaja.

Izložba slika i uspomena na Viteškog Kralja

Društva „Kolo jugoslovenskih sestara", „Pododbor društva Knjeginje Ljubice" i „Klub primorki" odlučila su da na dan 6 marta o. g. prirede izložbu slika i uspomena na blagopk. Viteškog Kralja.

Tim povodom društvo se obraća na gradjanstvo, da prikupljanjem i slanjem raznih slika blg. Kralja i kraljevske obitelji, kao i raznih uspomena (potpisi i razni darovi) potpomone ovu jedinstvenu izložbu.

Sve slike i sve predmete treba slati na adresu: „Odbor za izložbu uspomene na našeg Kralja Aleksandra", Ljubljana, Napoleonov trg br. 6.

Svjetska i medjunarodna izložba u Bruxelles-u 1935 godine

Pod Visokim pokroviteljstvom Nj. Vel. Kraljice majke Elizabete i Njihovih Vel. Kralja i Kraljice, pod službenim pokroviteljstvom belgijske Vlade, koja se svečano otvara 27 aprila t. g. i traje sve do mjeseca novembra ove godine, biti će u glavnom gradu Belgije, posjećena miljonima interesenata i praviti će gigantsku i čarobnu sliku stepena napretka civilizacije, golemu panoramu čovječanske djelatnosti razvijenu na čitavoj zemaljskoj kugli. (Računa se najmanje 25 miljona posjetilaca).

Panorama preko 140 raskošnih gradjevina: monumentalne palate belgijskog otsjeka i palate za izložbe umjetnosti u masivnoj građi, palate za svečanosti, paviljoni i dvorane svih mogućih nacija, pa i službeni paviljon Kraljevine Jugoslavije, koje se takmi svojom originalnošću i sjajem, parkovi i perivoji sa ribnjacima i svijetlećim vodoskocima. Stadion stogodišnjice, od kojeg jedna prostorija može da primi 75.000 gledalaca, a druga 75 do 80.000 gledalaca, dok zabavni dio zauzimlje prostor od preko 4 ehtara.

Moćna financijska sredstva dozvoljavaju ostvariti bogati taj program, tako da proračun troškova ove izložbe iznosi 200 miljona belgijskih franaka.

Izvanredno povoljan geografski položaj Belgije, najpogodniji i najmnogobrojniji saobraćajni putevi sa čitavom Evropom i prekomorskim zemljama.

Učestvovanje mnogobrojnih zemalja medju kojima: Engleska, Njemačka, Austrija, Albanija, Marok, Tunis, Grčka, Brazilija, Cile, Danska, Perzija, Portugal, Švajcarska, Turska, Francuska, Holandija, Madjarska, Italija, Letonija, Luxemburg, Norveška, Palestina, Poljska, Rumunjska, Svedska, Čehoslovačka, Jugoslavija, itd., već su od mnogo vremena prije otvora objavili svoje zvanično učešće.

Ovogodišnja izložba u Bruxelles-u biti će divno raznolika i vanredno privlačiva, naročito što se ujedno slavi u Belgiji 50 godišnjica belgijskog Kongā i 100 godišnjica prve belgijsko-kontinentalne željeznice.

Izložba će se sastojati iz slijedećih grupa:

a) Znanost i umjetnost, b) zemni i podzemni proizvodi, c) industrija prerađevina, d) Inžinjerstvo, e) javne zgrade i stanovi, f) Odjeća i nuzgrednosti, h) Opšta ekonomija i djelatnost svih pojedinih nacija, i) Turizam, sportovi i igre.

Belgijska Vlada za ovu izložbu odobrila je slijedeće: svim posjetiocima: besplatnu vizu za ulazak u Belgiju, ulazak besplatni u svim prostorijama velesajma kao i velike povlastice na njihovim željeznicama, dok sve ostale razne države, kroz koje se putuje u Belgiju odobrili su povlastice na svojim ladjama i željeznicama.

Za sva uputstva interesenti neka se obrate na Kr. Belgijski Konzulat u Šibeniku, kod kojeg se može dobiti i legitimacija, u kojoj su označene sve povlastice koje posjetioc uživa.

Obveznice 6% dalma tinskih agrara kao i uložnice sviju velebanaka kupujemo po najboljem dnevnom tečaju **Mutual banka i mjenjačnica**, Zagreb, Jelačićev trg 15.

IZ NAŠIH NOVINA

Klub slobodne ljubavi u Novom Sadu

U Novom Sadu otkriven je »Klub slobodne ljubavi". „Jugoslovenski Dnevnik" već nekoliko dana donosi senzacionalna otkrića, a u posljednjem broju i 10 člana pravila tog kluba, koja glase:

Član 1: Klub slobodne ljubavi ima ograničen broj muških i ženskih članova koji uvijek mora biti paran. Muških članova ima uvijek isto toliko koliko i ženskih.

Član 2: Članovi kluba mogu postati samo oni muškarci, ženjeni ili neženjeni, koji nemaju nikakvog određenog zanimanja, ali zato imaju određene mjesečne prihode. Prilikom prijema u članstvo moraju javnim ispravama dokazati da im očevi plaćaju najmanje 10 hiljada dinara mjesečno poreza. Za članove — muškarce, članarina je 3.000 (tri hiljade) dinara mjesečno, a ona se plaća svakog mjeseca unaprijed. Prilikom prijema u članstvo spoljašnji izgled muških članova ne podliježe nikakvoj kritičkoj oceni. Oni, pored ostalih uslova, moraju još jedino dokazati da su vlasnici ma i jednog automobila, bio on i tipa „Ford".

Član 3: Ženski članovi kluba — bile one udate ili neudate — primaju se tek ako najmanje dvije trećine muških članova da svoj pristanak, za njihov prijem u članstvo. Ženski članovi ne plaćaju nikakvu članarinu, a isto tako ni upisninu. One, isto tako, nisu dužne da podnose dokaze o veličini poreza koji plaćaju njihovi roditelji.

Član 4: Ženski članovi moraju prilikom prijema u članstvo, da se podvrgnu jednom malom pregledu pretsjedništva kluba, koje ih, po svom slobodnom nahođenju, poslije izvršenog pregleda pretsjedništva kluba, predlaže skupštini članova kluba za prijem u članstvo. Skupština članova, kao najviši organ kluba, može da odbije predlog pretsjedništva.

Član 5: Članice kluba koje imaju majke ispod pedeset godina starosti, imaju pravo da ih jedanput nedjeljno dovode sa sobom na klupske večeri. Isto tako i članice kluba, sa preko 35 godina starosti, imaju prava da dovode na klupske večeri svoje kćerke, pod uslovom, ako su ove starije od 15 godina.

Član 6: Majke redovnih članica kluba i kćerke takvih članica mogu biti pomažući članovi, sa mjesečnim ulogom od hiljadu dinara.

Član 7: Očevi redovnih članova i članica kluba nemaju prava pristupa u klupske prostorije, ni kao gosti. Isto tako nemaju prava pristupa u prostorije kluba i sinovi redovnih članova ili članica.

Član 8: Zabavne programe za pojedine klupske večeri priprema najstarija članica kluba, koja ima pravo na naziv „madam", uz pomoć najstarijeg člana kluba, koji nema pravo ni na kakvu titulu. Atrakcije večeri drži „madam" u najvećoj tajnosti. Ona ih ne smije povjeriti čak ni pretsjedniku kluba.

Član 9: Ko se ogriješi o pravila kluba, a naročito ako ono što u njemu doživi i vidi povjeri nekom ko nije član, kazniće se isključenjem. Protiv ove kazne, koju donosi pretsjedništvo kluba u sporazumu sa „madamom", nema mjesta nikakvom pravnom lijeku.

Član 10: U slučaju likvidacije kluba njegova imovina se ostavlja u naslijeđe novosadskim kulturnim i humanim društvima.

Sve pretplatnike,

koji su u zaostatku sa pretplatom uljudno molimo, da upotrebe čekovne uplatnice, i čim prije pošalju pretplatu. Točna uplata pretplate prva je dužnost svakog pretplatnika, jer od nje zavisi opstanak lista. A ko list prima valjda mu je stalo do njegova života!

Obrovac

Uspostavljen saobraćaj

Višednevne snježne vijavice su učinile da je poštanski autobusni saobraćaj bio prekinut s ovim mjestašcem. Kako je u zadnje vrijeme zimska oštrina dosta popustila, saobraćaj je već uspostavljen.

— —

Licitacije za zakup poštanske autobusne linije Obrovac—Knin

Dne 15 t. mj. imala se ovdje održati licitacija za zakup poštanske autobusne linije Obrovac—Knin. Kako nije došlo već samo jedno interesirano lice, to se licitacija nije ni održala već će se održati 14 marta u Kninu, gdje će konačno pasti odluka o zakupu.

— —

Stradanje stoke

Uslijed toga što je zadnji snijeg padajući tiho pokrio zemlju, to stoka sitnog zuba ne može još da se pomože s pašom. Seljaci su rezervnu stočnu hranu istrošili za prošlih ledova, pa zato stoka mora sada da strada.

Nesreća u ugljenokopu

U ponedjeljak na noć u ugljenokopu Dubravice dogodila se teška nesreća u kojoj je poginuo Petar Jurić Simin star 21 godinu, a teže povrijedila Juru Gvozdenovića Mijina stara 38 god. Nesreća se dogodila na taj način, što se iznenada jedna velika količina uglja, oko 7000 kg, odronila te zatrpala unesrećene radnike.

Ranjeni Gvozdenović odmah je prenesen u Banovinsku bolnicu u Šibeniku.

Na mjesto nesreće izašla je sudska i rudarska komisija, te kako smo informirani zaključila je da se nesreća dogodila usljed nesretnog slučaja i da do nikog nema krivice.

CIPELE

Moderne, ručno rađene po mjeri i tvorničke uz najpovoljnije cijene.
Koža (kuram). — Nogometne lopte.
Torbe kožnate za spise i knjige.
Ping-Pong. — Skautske potrebštine.
Popravci cipela svih vrsta.

Cijenik cipelama po mjeri

Ženske od Din 125 do 200—
Muške od Din 145 do 280—

Popravci cipela

Ženske poladjon (šjole)	Din 20—25—
„ „ i pete (take)	„ 25—30—
„ pete (take)	„ 4—7 —
Muški poladon (šjole)	„ 35—40—
„ „ i pete (take)	„ 40—45—
Muške pete (take)	„ 10—12—
Djećiji poladon i pete	„ 15—25—

Činovnici i radnici 5 posto popusta

ALEKSANDAR ANWEILER
trg. koža, cipela i športskih predmeta
ŠIBENIK (ul. Kralja Tomislava)

Prodava se: nekoliko rabljenih pisaćih stolova, ormar za tiskanice, werthein blagajna mala i velika.

Stan i hranu za samca uz vrlo povoljnu cijenu.

Ponude na uredništvo lista.

Štampa i vlasništvo: Odlik, Crat, Zavod Tisk E. VITALIANI I SIN, Šibenik Odgov. urednik, Hamilkar Vitaliani